

ELSŐ FEJEZET

Az Úrnő és a Gyermek

Azeroth nagyobbik holdja, a Fehér Úrnő épp fogyóban volt, a másik, kisebb hold, a Kék Gyermek azonban továbbra is teli maradt, ketten együtt pedig több mint elengedő fényt biztosítottak Aramar Thorne számára, így a tábori hiánya ellenére végig lerajzolhatta az egyetlen olyan személyt, aki-nek a képmása hiányzott a vázlatkönyvből.

Makasa Flintwill feszengve próbált pótolni.

– Nem kell pótolnod – mondta Aram a vázlatkönyvet az ölében, az elszorvadt szénceruzát a kezében tartva. – Csak ne nagyon mocorogj!

– Jól van, rendben – felelte a lány, ám a tartása ugyanolyan egyenes, feszes és fájdalmasan félszeg maradt.

Makasa egyenes testtartása Aram számára már ismerősen hatott, de tudta, hogy a lány rendszerint nagyon is jól érzi magát a saját bőrében, ezért rajzolás közben próbálta ellen-súlyozni a fesztes, félszeg pótát.

Makasa a tizenhetedik életévében járt, ám úgy viselkedett, mint egy harmincéves nő... Vagy inkább, mint egy ötvenéves

tábornok! Öt láb és tíz hüvelyk magas volt, karcsú, izmos alkattal, sötét bőrrel, és sötétbarna szemekkel. Göndör, fekete haját régebben, amikor még a *Hullámjáró* fedélzetén voltak, nagyon rövidre vágta, így követte a fejformáját. Ám csaknem egy hónapot töltötték Feralas úttalan esőerdőiben, és bár a hajviselete az idegenek számára továbbra is rövidnek tűnt volna, Aram elég jól ismerte a nővérét ahhoz, hogy tudja, Makasa már bizonyára úgy véli, a haja „teljesen kikerült az irányítása alól”.

A „nővére”. Aram számára immár természetesnek tűnt, hogy így gondoljon Makasára, és szinte hihetetlennek találta, hogy alig egy hónapja még inkább a „nemezis” szóval jellemzte volna a lányt. Azóta sok minden átestek, amit a testi és a lelki sebeik is bizonyítottak. Aram, miközben lerajzolta a Makasa homlokán és az arca bal oldalán húzódó vékony, sötét karcolásokat, az első találkozásukra gondolt, amelyre hét hónappal korábban került sor...

Aramar Thorne, a kapitány fia hivatalosan hajósinasként került a *Hullámjáró* fedélzetére. Ám valójában azért volt ott, hogy jobban megismerje az apját, aki akkor hagyta el a családját, amikor Aram még hat éves volt.

Miközben Greydon Thorne kapitány próbálta felkészíteni a fiát az életre – leckéket adva neki a vívástól az Azerothot benépesítő különféle fajokkal, állatokkal és növényekkel kapcsolatos apróságokig –, addig Makasa Flintwill másodtiszt magára vállalta a feladatot, hogy tengerész faragjon a tizenkét éves Aramból, aki addig még csak nem is látta az óceánt, nemhogy hajózott volna rajta.

Aramnak el kellett ismernie, hogy minden tekintetben rossz és sértődős tanítvány volt. Nem akart velük lenni, és ezt nem is rejtette véka alá.

Ami még rosszabbá tette a helyzetet, hogy akaratlanul is Greydon és Makasa közé került, mivel a lány szintén az apjaként tekintett a kapitányra. Az első hat hónap során Aram és Makasa a legkevésbé sem jöttek ki egymással.

Aram lerajzolta a lány csupasz karjain húzódó karcolásokat, és azon tűnődött, vajon hogyan tehetett szert rájuk. Aztán lerajzolta a fegyvereket: a tengerészskardot és a fejszét, amelyek a derékszíján lógtak, a mellkasán keresztbe vetett vasláncot, és a keze ügyében tartott kerek waspajzsot, amelyet nyers bőrrel vontak be, hogy elnyelje az ütések erejét.

Ám az elmúlt egy hónapban minden megváltozott.

Tragikus körülmények között elszakadtak Greydontól és a *Hullámjárótól*, a hajót ugyanis támadás érte, Aram és Makasa pedig elmenekültek egy mentőcsónakkal, majd partra sodródtak egy ellenséges vidéken, ahol végül sikerült egymásra találniuk.

Nem tudta, hányszor fordult elő, hogy a vázlatkönyvét elővéve Makasa rámordult:

– Jobb lesz, ha engem nem rajzolsz le az átkozott könyvedbe!

– Ígérem, nem rajzollak le, amíg meg nem kérsz rá – felelte Aram minden egyes alkalommal.

Persze Makasa sosem kérte meg rá. Egészen ma reggelig, amikor is Aramot alaposan meglepve elmosolyodott.

– Egyszer talán megkérlek rá. Úgy hallottam, jó varázslatot hoz.

„Jó varázslat.” Ez érződött most kettejük között. Számos nehézségen, veszteségen, veszélyen és tragédián estek túl. Ám együtt túlélték mindezt, és nem csak megbékéltek egymással, de felismerték a kettőjüket összekapcsoló kötelékeket is. Azt, ami igazán összekötötte őket: a testvéri köteléket...

Aram a rajzolást abbahagyva felpillantott.

A Fehér Úrnő épp alábukott Égorom sziklás szirtje mögé, ahol a barátjukat Szürketölgy Thalysst eltemették. Az éjlef az előző este halt meg, miután a szavukat véve megbízta őket egy utolsó feladattal.

Makasa, most először mozdulva meg, a válla fölött átpillantva követte Aram tekintetét.

Bár mostanra már egynapi járóföldre voltak Égorom szirtjeitől, mindenketten látták, ahogy a Kék Gyermek fénye megcsillan a vízesésen, amelynek lábánál aznap reggel végső nyugalomra helyezték Thalysst.

A lány visszafordult Aram felé, és szomorúan bólintott, jól tudva, merre járnak az öccse gondolatai. Makasa a pótolásról elfeledkezve ismét önmagává vált, Aram pedig gyorsan megpróbálta elkapni a nővére szemeiben megcsillanó, nehezen kicsikart együttérzést.

Nem számított, hogy Makasának nem volt sem lehetősége, sem elég ideje ahhoz, hogy ugyanúgy megismerje és megkedvelje Thalysst, mint Aram. Annyi is elegendő volt a számára, hogy tudta, mit érez az öccse. Az, hogy a kaldorei feláldozta több évszázadon átívelő életét, a saját testével állítva meg az Aramnak szánt két nyílvesszőt, elegendőnek bizonyult ahhoz, hogy Makasa barátként, bajtársként és hősként zárja emlékezetébe a druidát.

Aramot sokkal mélyebben és hevesebben megrázta Thalyss elvesztése. A bölcs és mindig vidám éjelf egy rövid időre betöltötte az apja elvesztése miatt érzett ūrt. Immár Grey-dont és Thalysst is elvesztette.

Makasa erre azt mondta volna, hogy nem elvesztette ōket, hanem meghaltak. Ezen nincs mit szépíteni. Szembe kell nézni vele!

A kemény természetű Makasa már csak ilyen egyenes és ūszinte volt. Aram azonban kezdte értékelni e tulajdonságokat.

– Mrksa? – kérdezte reménykedve egy különös, vékony hang.

Homály, a fiatal, apró termetű, zöld bőrű, esetlen alkatú murloc – akinek a teste gyakorlatilag szinte csak egyetlen hatalmas fejből állt, rajta óriási, kifejező, kiskutya-pillantású békaszemekkel – a másik útitársuk, Marcang kíséretében visszatért a táborba. Mindketten tűzifát cipeltek.

– Nem! – rázta meg a fejét ingerülten Makasa. – Nincs tűz! Mondtam már, hogy még mindig túl közel vagyunk a Rémbuzogány völgyéhez. Nem vezethetjük ide füstoszloppal az ellenséget! Azt hittem, azért mentetek el, hogy szélvirág bogýokat keressetek.

– Nincsenek bogýók – felelte Marcang, ledobva a nemkívánatos tűzifát Aram és Makasa közé. A gnoll harcos valójában alig volt több egy kölyöknél, már ha egy erős, széles vállú hiénaembert annak lehet nevezni.

Egy pillanatra mindenjában mozdulatlanná váltak, és körbenéztek. Egy sziklás tisztáson vertek táborát, egy apró völgy közelében, nem messze az Ezer Tű és Feralas sűrű erdői közötti határtól. A fák halványan derengtek a holdfényses éjszakában.

A tűzifa, amelyet nem szándékoztak felhasználni, ott hevert, ahol a tábortűz égett volna. Amelyen megfőzhették volna a vacsorájukat. Ha menekülés közben lett volna idejük vadászni vagy halászni. A gyomruk szinte egyszerre kezdett el korogni.

Aramban hirtelen tudatosult, hogy éhes. Nagyon éhes!

– Urum n Mrksa mlgggrrr – mondta a murloc. – Homály n Murung mlgggrrr. Murky mrrugl burutuk mmgr mmm mmmm fllurlok, nrk nk mgrrrl! Nk mgrrrl!

Makasa Homályra sandított, majd kérdően Aramra nézett.

– Nem is tudom... – A fiú vállat vont. – Azt hiszem, értek néhány szót abból, amit mondott. Tudom, hogy én Urum vagyok, te pedig Murksa...

– Mrksa – javította ki Homály.

– Marcang pedig Murung – tette hozzá a gnoll.

– És mi mindhárman a burutjai vagyunk. A barátai. De ezt leszámítva, nem igazán értem, amit mond...

Homály megrázta a fejét.

– Nk mgrrrl, nk mgrrrl... – ismételte meg a szavait még néhányszor, a gyomra pedig hangosan megkordult, még nyomatékosabbá téve a panaszkodását.

Mikor is ettünk utoljára? – tűnődött Aram. *Három napja?*

Ráadásul az azóta eltelt idő alatt rengeteg megpróbáltatásban volt részük: erőltetett menetelésben, gladiátorharcokban, vakmerő menekülésben...

Tudta, hogy mostanra már kevessel is beérné. El volt kiseredve, ennek ellenére furcsa módon sokkal nyugodtabbnak érezte magát, mint az elmúlt hetek, vagy inkább hónapok óta bármikor. Bár a gyomra gyötörte, lélekben nyugodt maradt. Persze, éhes volt és vadásztak rá, de mostanra már messze jártak az ellenségeiktől, és mivel Aram a barátaival együtt az

égen át menekült el, méghozzá egy wyvern hátán, az üldözőiknek csak halvány elképzeléseik lehettek arról, merre mehettek, és nem tünt túl valószínűnek, hogy képesek legyenek újra a nyomukra bukkanni. Ezért Aram a barátaival együtt lazíthatott egy kicsit a megnyugtató holdfényben.

Miután befejezte a rajzot, kissé túlzásba vitt lendülettel aláírta, majd az ingzsebébe csúsztatta a ceruzát. Makasa a szemöldökét ránkolva nézett rá. Aram túlságosan is jól ismerte ezt a tekintetet.

– Szeretnéd megnézni? – kérdezte a lánytól.

Marcang és Homály gyakorlatilag egymást taposva siettek oda Aramhoz, hogy láthassák a legutóbbi művét.

– Mmmm mrrrggk – mondta álmélkodva a murloc.

Aram Thalyssnak köszönhetően tudta, hogy a murloc szavai azt jelentik: „jó varázslat”.

Marcang határozottan bólintott.

– Jó varázslat! – ismételte meg határozottan Murky szavait.

A murloc és a gnoll számára a „jó varázslat” kifejezés, amelyivel Aram rajzait illették, nem csupán metaforát jelentett. Valóban misztikusnak találták, ahogy a barátjuk a ceruzájával megörökíti az őt körülvevő emberek, tárgyak és helyek alakját. Homály és Marcang akkor sem ámulhatott volna el jobban, ha Aram a levegőből elővarázsolta volna néhány szellővirág bogyót.

Aram csak azt tudta, hogy szeret rajzolni. Szerette volna az hinni, hogy jól csinálja. A nevelőapja elég tehetségesnek tartotta ahhoz, hogy egy heti keresetét feláldozva a tizenkettedik születésnapjára megvegye neki ezt a bőrkötéses vázlatkönyvet, ami mostanra Aram legbecsesebb kincsévé vált.

Legalábbis egész addig az volt, amíg az apja neki nem adta az iránytűt, Thalyss pedig rá nem bízta a makkot.

De most nem akart gondolni sem az iránytűre, sem a makkra. Azt akarta, hogy Makasa *meg akarja nézni* a róla készült képet. A lány azonban nem lépett előre, hogy megnézze a portréját. Aram pedig ráeszmélt, hogy Makasa még csak az iménti kérdésére sem válaszolt.

– *Nem szeretnéd megnézni?* – kérdezte kissé elbizonytalanodva.

Makasa ismét összehúzta a szemöldökét.

– Nem tudom. Látni akarom?

Aram ellenállt a kísértésnek, hogy forgatni kezdje a szemeit, mivel tudta, hogy az különösen bosszantja a nővérét. Végül felállt, és a tűzifát kikerülve odalépett hozzá.

– Remélem – mondta, és a lány orra elé tartotta a vázlatkönyvet.

Makasa egy bizonytalansággal teli percig a rajzot nézegette, majd megszólalt:

– Tehát így nézek ki?

– Mrgle, mrgle! – mondta Homály, Aram pedig tudta, hogy ez a szó „igent” jelent.

– Makasa. – Marcang a maga részéről ezzel minden el is mondott.

Aram megdörzsölte az arcát.

– Nos, számomra ilyennek tűnsz. Nem tetszik?

– Túl szelídnek tűnik – felelte Makasa.

Nem azt mondta, hogy „túl szelídnek tűnök” – töprengett Aram.

A képen látható alakról beszél.

– Nem mindig tűnsz ilyennek – mondta. – Csak épp abban a pillanatban ilyennek tűntél. De akkor is ezt az énedet látom, amikor behunyom a szemem...

– Ha akkor is látsz, amikor behunyod a szemed, akkor miért kellett modellt állnom?

– Nem így értettem...

– Jól sikerült – ismerte el végül a lány. – Azt hiszem.

Aram azonban úgy érezte, Makasa csak engesztelni próbálja.

– Nem baj, ha nem tetszik – mondta a fiú, próbálva leplezni a csalódottságát, aztán becsukta a könyvet, és a viaszosvászonba visszacsomagolva begyömöszölte a nadrágja hátsó zsebébe. Végül visszatért a helyére.

– Nem, jól sikerült – felelte Makasa, ám a hangja még anynyira sem tünt meggyőzőnek, mint korábban.

– Lehetetlen vagy! – mormogta Aram.

Makasa elmosolyodott, amivel csak még jobban feldühítette az öccsét.

– Komisz kölyök! – mondta végül.

– Még hogy én?

– Ha nem énekelünk dicshimnuszokat neked, akkor duzogni kezdesz.

– Senki sem kérte, hogy énekelj. Tudsz egyáltalán énekelni?

– Nem énekelek. Sem neked, sem másnak.

– Gondolom, bántódhatunk emiatt! – Aram megrázta a fejét. – Tulajdonképpen most miről is beszélünk?

– Az én komisz öcsémről.

Aram Makasára pillantott, aki továbbra is mosolygott. Nem kellett sok idő ahhoz, a fiú is elmosolyodjon.

MÁSODIK FEJEZET

Árnyék és Fény előtt

Marcang önként vállalta az első őrséget.

Homály már aludt: halkan horkolt, halszerű, zöld ajkai között pedig buborékok pattogtak.

Tűz nélkül a Feralas és az Ezer Tű határvidékén töltött nyári éjszaka lassacskán egyre hidegebbé vált. Aram felvette egy másik, a tizenegyedik születésnapjára kapott ajándékát: azt a szürke gyapjúpulóvert, amelyet az anyja kötött neki. Az utazás és az átélt kalandok miatt elég koszossá vált ugyan, de attól még meleg volt. Aztán maga köré kanyarította az apja viseletes bőrkabátját, egészen az álláig húzva, ahogy a takaróját szokta otthon, a távoli Tóvidéken. A kabáton még mindig érződött a tenger illata. Legalábbis Aram így vélte. Ez volt az utolsó előtti ajándék, amelyet az apjától kapott, amikor elváltak egymástól. A kezét felemelve megérintette Greydon utolsó ajándékát, az iránytűt, ami egy láncon lógott a nyakában, megbizonyosodva arról, hogy biztonságban van-e.

Biztonságban volt.

Aram hátradőlt a füvön, ami már kissé nyirkossá vált a harmattól, és Makasára pillantott, aki láthatóan vonakodott az ébrenlét mérges kígyókkal, portyázó ogrékkal és az iránytűt üldöző kalózokkal teli világát Marcang foltos, sárba bundájú mancsaiban hagyni. Tudta, hogy Makasa saját magán kívül senkiben sem bízik, és ez alól Aram sem számított kivételek. Nézte, ahogy a lány önmagával viaskodva fehér fogaival az alsó ajkába harap. Az őrségen álló Marcang eközben újra és újra megmarkolta az ogréktól zsákmányolt furkásbotot, amelyet immár a sajátjának tekintett. Úgy tűnt, Makasa megnyugtatónak találja az aggodalmas mozdulatot, akárcsak azt, milyen bátran viselkedett a gnoll, amikor elmenekültek a Rémbuzogány völgyéből. Végül odabiccsett Aramnak, majd hátrahajtotta a fejét az egyik jókora kőtömbnek támasztott pajzsra. Ebben a testhelyzetben szándékozott aludni: épp csak hátradőlte, a jobb kezét a tengerészkarján nyugtatva, ugrásra készen. A bal keze megmoccant, ahogy akaratlanul is a szigonyáért akart nyúlni, amitől pár nappal korábban kénytelen volt megválni. Aram tudta, hogy a szigony nélkül a nővére szinte csupasznak érzi magát. Vagy inkább úgy, mintha megcsonkították volna. Mintha elvesztette volna az egyik végtagját.

Ám ez nem tartotta vissza attól, hogy elaludjon. Ha aludt, azt ugyanolyan könnyedén és hathatósan tette, mint minden mást. Aram tudta, hogy Makasa már azelőtt ébren lesz, mielőtt Marcang felébreszthetné, hogy átadja neki az őrséget.

Aram az oldalára fordult. Az éhség, amelyet eddig könnyedén figyelmen kívül tudott hagyni, immár mardosta a gyomrát. Aram biztosra vette, hogy nem lesz képes elaludni miatta, ám nem vette figyelembe, hogy már több mint negyven órája ébren volt, ezért hamarosan elnyomta az álom...

- Aram! – mondta a Hang. – Hallasz?
- Igen, sokkal tisztábban, mint korábban bármikor.
- Tudod, ki vagyok? Hogy mi vagyok?
- Te vagy a Fény. A Fény Hangja. Nekem pedig „meg kell mente-nem” téged... valahogy. Ez minden, amit tudok. Tudnál még valamit mondani? Többet akarok tudni! Többet kell tudnom!
- Fordulj felém, Aramar Thorne! Nézz fel rám, és többet fogsz látni!

Aram a Fény felé fordult. Számtalan alkalommal látta már korábban az álmai során, már a nemrégiben kezdődött, különös kalandjai előtt is, ám ezen alkalmakkor a Fény kis híján megvakította. Most jóval tisztábban ragyogott, mint korábban bármikor, Aram mégis megacélozta magát, és nem fordult el tőle. Még csak nem is pislogott.

- A válaszok, amelyeket keresel, a Fényben vannak – mondta a Hang. – Jöjj közelebb!

Aram előreindult, ami nehéz feladatnak bizonyult. Úgy tűnt, mint-ha a Fény képlékeny lenne, ezért a fiú számára olyan érzés volt átlépni rajta, mintha melaszbán próbált volna úszni. Aram azonban nem ingott meg.

- Oly sok kérdésem van!
- A válaszok, amelyeket keresel, a Fényben vannak – ismételte meg a Hang.
- Nem! – szólalt meg egy új, zord hang. – A Fényben csak a halál lakozik!

Egy sötét árnyalak tűnt fel Aram és a Fény között, elállva a fiú útját.

- Itt nem tudhatsz meg titkokat, és válaszokra sem lelsz! – mondta az árnyalak sötét, ingerült baritonja. – Hagy fel a küldetéseddel és add át az iránytűt, különben meghalsz!

- Nem! – kiáltotta dacasan Aram. – Azt az iránytűt az apám adta nekem!

Az árnyalak – olyan gyorsan mozogva, akár egy kobra – megragadta Aram rongyos ingmellét, és olyan közel húzta magához, hogy a fiú ki tudta venni az arcát. Majdnem ugyanolyan ismerősnek találta, mint az apjáét: sötét, bozontos szemöldök, széles homlok, szögletes áll, és szinte fekete szemek, amelyek színtiszta haraggal meredtek rá. Malus kapitány! A kalóz, aki megölte Greydon Thorne-t!

– Ha ennyire hiányolod az apádat, fiú, akkor könnyen elintézhetem, hogy csatlakozz hozzá! – morogta Malus, majd a szabad kezével megragadta az iránytűt, és letépte a láncról.

Aram levegő után kapkodva felriadt, mire Marcang azonnal feléje fordult, Makasa pedig rögtön felébredt a szendergésből.

Homály viszont hősiesen tovább hortyogott.

– Mi történt? – tudakolta Makasa, miközben Aram lelökte magáról az apja kabátját, és eszeveszettel az inge alá nyúlva megmarkolta az iránytű hideg fémházát. Ez azonban nem bizonyult elegendőnek. Elővette a ruhái alól, megbizonyosodva arról, hogy még mindig nála van.

Az iránytű, amely aranyláncon lógott a nyakában, látszatra egyáltalán nem tűnt különlegesnek: a háza rézből készült, fehér lapján pedig arany kezdőbetűk jeleztek a négy égtáj irányát: É, D, K, Ny. Az egyetlen szokatlan vonása a kristálytű volt, amely nem észak, hanem délkelet felé mutatott, azt a látszatot keltve, mintha elromlott volna.

Ám a látszat olykor megtévesztő lehetett.

Hogyan is jellemezte Thalyss?

– Ez a mennyelek csillagainak fényszilánkja. Égi ragyogás járja át – mondta a druida. – Egyszerűen szólva... ez a kristálytű nem evillági. Ugyanakkor valamiféle varázslat is átjárja.

Az iránytű százszorosan is bizonyította Thalyss szavait. Az apja gyakorlatilag az utolsó évilági tetteként, kilátástan körülmenyek közepette adta át neki az eszközt, azzal bízva meg Aramot, hogy mindenáron védje meg, és azt ígérte neki, hogy az iránytű majd „elvezeti oda, ahova mennie kell”.

Aram először azt hitte, hogy az apja ezt úgy értette, az iránytű hazára fogja vezetni Tóvidékre. Akkortájt, ahogy most is, nagyon hiányzott neki az anyja, Ceya, a nevelőapja, Robb, és a féltestvérei, Robertson és Selya, ahogy a kutyájuk, Kormos is. Hiányolta a régi, csendes életet, és a házuk melletti műhelyt, ahol Robb Glade az egyszerű falusi kovácsok mesterségére tanította, nem arra, hogy tengerész legyen, és főleg nem arra, hogy akarata ellenére a vadonban vándoroljon. Hiányzott neki az anyja főztje és a gyengéd ölelése. Miként az is, hogy Robertsonnal és Selyával rajcsúrozzon, vagy az Örökidill-tó partján kószáljon Kormossal.

Az iránytű azonban nem a hazafelé vezető út zálogának bizonyult. A tüvégül egy másik, valamivel nagyobb kristályszilánkhöz vezette. Ráadásul minél közelebb került az iránytű a másik szilánkhöz, annál inkább... *előnek* tűnt! A tüizzani kezdett, és amikor már egészen közel jártak, az eszköz szó szerint a saját akaratából kezdett mozogni, és a láncot elszakítva elrepült, hogy találkozhasson a testvérével. Vagy a fajtája másik tagjával.

Aram tudta, hogy a szilánkok a Fény részei. Azé a Fényé, amellyel az álmaiban és a látomásaiban találkozott, és amit valahogy meg kellett mentenie.

– Újabb álom? – kérdezte Makasa.

Aram bólintott, mivel egyelőre nem tudott megszólalni. Valójában nemigen tudott mást tenni azonkívül, hogy forgatta az iránytűt a kezei között.

– A Fény volt az? – noszogatta a lány.
Aram nyelt egyet, és sikerült megtalálnia a hangját.
– Igen. De ezúttal nem csak a Fény volt ott. Valaki más is felbukkant.

– Ki? Az apád?
– Nem. Malus.

Makasa arcán harag suhant át a név hallatán, ám egy szót sem szólt.

– Most már tudom, miért akarja megszerezni az iránytűt – folytatta Aram. – Meg akarja akadályozni, hogy megmenthessem a Fényt... Hogy bárki megmenthesse...

Jól tudta, hogy ez nagyon is igaz. De ha Malusról volt szó, a tudás önmagában közel sem volt elegendő...